

našala naj bi se na politike Thatcherjeve in Reagana izpred tridesetih let, ki so preživete in danes niso več aktualne, ter z današnjo realnostjo ter politiko nimajo veliko povezave. Drugi primer: Borut Rončević, bivši vodja Direktorata za visoko šolstvo in znanost ter zagovornik podjetniške etike, je s podporo Žige Turka, bivšega ministra za šolstvo, znanost, šport in kulturo ter strastnega bralca Ayn Rand, ustanavljal novo univerzo, pri čemer ni videl nobenega protislovja med milijonskimi državnimi subvencijami in razvojem podjetniške kulture v visokem šolstvu (Mekina, 2012).

Distanciranje od oznake neoliberalizem, ki ga demonstrira Šušteršič (čeprav drugače in povsem upravičeno skupaj s Turkom veljata za najbolj neoliberalna predstavnika prejšnje vlade), ni le politično oportuna poteza (saj socialna in ekonomska politika Reagana in Thatcherjeve danes velja za zgrešeno), temveč del širše strategije mednarodnega neoliberalnega »gibanja«, ki že od petdesetih let 20. stoletja samega sebe več ne imenuje neoliberalno (Mirowski, 2009: 427). Če so bili začetni napori neoliberalnega intelektualnega gibanja (miselnega kolektiva oziroma epistemične skupnosti) v tridesetih usmerjeni predvsem v distanciranje od klasičnega liberalizma (kar je bilo zgodovinsko pogojeno z nemočjo in zlomom klasičnih liberalnih teorij in politik ob veliki depresiji, vzponom fašizma v Evropi, prevlado keynesianstva v uradni ekonomski vedi ter navdušenjem delavstva in meščanske inteligence nad socialistično alternativo), je bil po drugi svetovni vojni, ko je bil fašizem poražen in v zgodovinski situaciji hladne vojne, v novoustanovljenem društvu Mont Pelerin (1947), ki združuje vodilne razumnike neoliberalizma, v ospredju boj proti keynesianstvu in specifični obliki državne regulacije in redistribucije, katere institucionalna forma je bila klasična socialna država. Čeprav je gibanje (tako ga imenujemo zaradi ohlapnih organizacijskih načel in civilnodružbenega značaja) tudi po drugi svetovni vojni ohranilo idejne in politične prelome s klasičnim liberalizmom (našteli jih bomo nekoliko kasneje), iz katerih je izšlo, jih je prenehalo javno poudarjati. Nova javna podoba neoliberalizma tako ni bila več tako eksplicitno politična in polemična kot v začetnem obdobju in gibanje se je začelo predstavljati kot združenje dobromislečnih promotorjev vrednot Adama Smitha, osebne svobode, odprte družbe, gospodarskega razvoja in enakih možnosti.

S tem ne impliciramo podtalne ali zakulisne zarote – Šušteršič gotovo ni iz tega ali onega »centra moči« dobil navodil, naj se javno ne deklarira kot neoliberallec. Njegovo nerodno izmikanje ob neposrednem vprašanju je prej simptomatično za delovanje ideologije kot take (»tega